

RADY A DOPORUČENÍ – INFORMACE K VAROVÁNÍ A UKRYTÍ

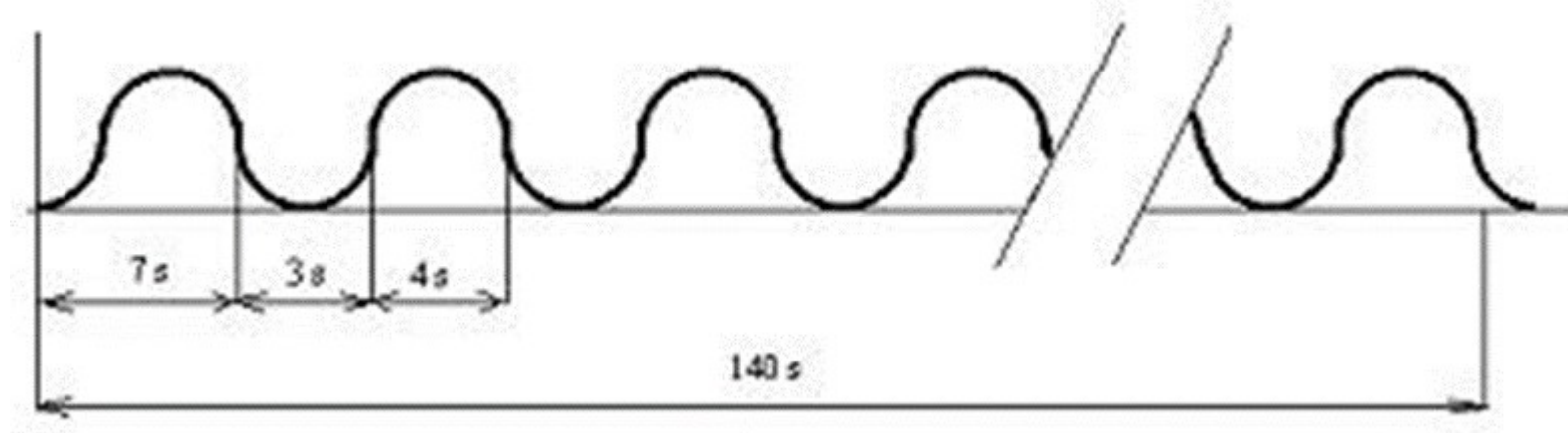
Situace na Ukrajině a geograficky blízká hrozba válečného konfliktu vyvolává na sociálních sítích stále řadu otázek. Jednou z posledních, která zaznamenala obrovský zájem občanů a médií je otázka úkrytů a jejich rozmístění na území České republiky.

V úvodu je potřeba konstatovat, že samotné ukrytí představuje pouze jeden z prvků ochrany obyvatelstva. Nejprve si tedy řekněme, co to ochrana obyvatelstva vlastně je. Jedná se o komplexní systém reakce na události a hrozby, a to bez ohledu na to, zda jsou vojenské nebo nevojenské povahy. Jedná se tedy i o činnosti, jež se řeší v době míru, ale i v případě války.

Varování

V případě hrozby nebo vzniku mimořádné události velkého rozsahu je primární provést varování a informování obyvatel. Varování je realizováno prostřednictvím tzv. sirén. To jsou ty, které každou první středu v měsíci všichni slyšíme v rámci jejich zkoušky. Signál pro „všeobecnou výstrahu“ je však odlišný. Tento signál je vyhlášován kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin a může zaznít třikrát po sobě ve zhruba třiminutových intervalech. Podstatné je, že bezprostředně po tomto signálu následuje mluvená informace upřeshňující, o jaký druh nebezpečí jde a jak se mají lidé zachovat. Informace získá obyvatelstvo pomocí elektronické sirény, televize, rozhlasu nebo internetu. Bližší informace naleznete [zde](#).

Obrázek: znázornění varovného signálu všeobecná výstraha

Zdroj: HZS Karlovarského kraje

Ukrytí

Opatření k zabezpečení úkrytů jsou realizována při mimořádných událostech nevojenského charakteru a dále plánováním opatření k ukrytí po vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu.

Ukrytím obyvatelstva rozumíme opatření sloužící k jeho ochraně proti účinkům a následkům velkých mimořádných událostí nevojenského charakteru, jako jsou chemické nebo radiační havárie, vichřice, tornádo, apod. Ukrytí se také plánuje v případě vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu v improvizovaných úkrytech a ve stálých tlakově odolných úkrytech.

Ukrytí obyvatelstva je využití úkrytů a jiných vhodných prostorů k ochraně obyvatelstva před účinky světelného a tepelného záření, pronikavé radiace, kontaminace radioaktivním prachem, chemickými nebo biologickými látkami a proti tlakovým účinkům zbraní hromadného ničení. K tomuto účelu se využívají improvizované a stálé úkryty.

Improvizované ukrytí s využitím ochranných vlastností staveb

Ukrytí zpravidla navazuje na varování obyvatelstva. Správný postup po zaznění sirény je co nejrychleji se ukryt v nejbližší stabilní budově a provést nezbytná opatření podle druhu hrozby – např. ukrytí ve sklepních prostorách či naopak ve vyšších patrech dle druhu mimořádné události. K ukrytí nejlépe poslouží uzavřená místnost (např. ve středu budovy bez oken) s možností sledování či poslechu televizního, internetového nebo rozhlasového vysílání. Následně postupujte podle pokynů orgánů veřejné správy nebo zasahujících záchranářů. Zachovejte klid a jednejte s rozvahou.

To vše je forma takzvaného improvizovaného ukrytí a improvizované ochrany. Nejedná se tedy o speciálně vybudované úkryty, ale využití ochranných vlastností staveb, které jsou dostupné a účinné.

V úkrytu zůstaňte, dokud není vydán pokyn k jeho opuštění, ať už z důvodu pominutí nebezpečí nebo z důvodu vyhlášení evakuace z ohrožené oblasti.

Tento způsob ochrany je mezinárodně uznáván za nejefektivnější a nejrychlejší. Typickými příklady jsou sklepy budov, metro nebo tunely. Bližší informace naleznete v [tomto článku](#).

Ukrytí ve stálé tlakově odolných úkrytech

Stálé tlakově odolné úkryty byly budovány po druhé světové válce, zejména v době „studené války“, pro účely ochrany před globálním jaderným konfliktem. Technologie však zásadním způsobem pokročily a při současném rychlém zachycení jaderné hrozby je takřka nemožné zajistit efektivní přesun obyvatel do těchto úkrytů. Velké riziko pak hrozí osobám ve venkovním prostoru, tedy mimo ochranu jakékoli budovy v okamžiku výbuchu. Z tohoto je zřejmé, že princip improvizované ochrany je daleko efektivnější.

Stálé tlakově odolné úkryty se na území České republiky nacházejí ve výrazně menším množství než v minulosti, neboť mnohdy došlo mimo jiné ke změně vlastnických vztahů a řada úkrytů byla vyřazena (zrušena). U nových objektů tato dřívější povinnost budování úkrytů dána není a zároveň stát nepřispívá na jejich údržbu. Většina ze stávajících úkrytů také není ve stavu k okamžitému použití a je nutné jejich takzvané zpohotovění – uvedení do odpovídajícího stavu, který trvá minimálně několik dní nebo i týdnů. Nutnost zpohotovění nastává při vyhlášení stavu ohrožení státu, resp. při válečném stavu.

Na závěr bychom rádi poukázali na fakt, že také na Ukrajině jsou dnes v největší míře využívány právě ochranné vlastnosti staveb.

(Zdroj: web GR HZS ČR)

Další informace z pohledu Ministerstva vnitra naleznete [zde](#).

11. dubna 2024 | Autor: HZS Karlovarského kraje